

Sygn. akt VI Ka 1453/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Wojnar (spr.)

Sędziowie: SO Maciej Schulz

SR del. Konrad Gradek

Protokolant: sekretarz sądowy Joanna Szymańska

przy udziale prokuratora Wojciecha Groszyka

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 r.

sprawy

A. P.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286§1 kk

R. B.

oskarżonego o przestępstwa z art. 286§1 kk w zw. z art. 12 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców obu oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie

z dnia 25 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV K 1420/06

I. zmienia wyrok w zaskarżonej części w stosunku do oskarżonych A. P. i R. B. w ten sposób, że:

1. uniewinnia oskarżonego A. P. od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie 1 części wstępnej zaskarżonego wyroku i wydatki poniesione w sprawie w części na niego przypadającej przejmuje na rachunek Skarbu Państwa;
2. uchyla wobec oskarżonego R. B. orzeczenia o łącznej karze pozbawienia wolności z punktu VI zaskarżonego wyroku, o warunkowym zawieszeniu jej wykonania z punktu VII zaskarżonego wyroku oraz o obowiązku naprawienia szkody w kwocie 34 159,81 zł na rzecz firmy (...) sp. z o.o. z punktu IX zaskarżonego wyroku;
3. uchyla wyrok wobec oskarżonego R. B. co do zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie 4 części wstępnej wyroku, a przypisanego w punkcie V części dyspozytywnej wyroku i w tym zakresie sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Pragi – Południe w Warszawie do ponownego rozpoznania;
4. na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego R. B. kary 1 (jednego) roku pozbawienia wolności za zarzucany mu czyn

opisany w punkcie 3 części wstępnej wyroku i przypisany w punkcie V części dyspozytywnej wyroku warunkowo zawieszona, ustalając okres próby na 3 (trzy) lata;

II. utrzymuje tenże wyrok w mocy w pozostałej zaskarżonej części;

III. zwalnia oskarżonego R. B. od opłat za obie instancje oraz od wydatków postępowania w sprawie w części na niego przypadającej, przejmując te ostatnie na rachunek Skarbu Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego A. P. kwotę 2376,36 zł (dwa tysiące trzysta siedemdziesiąt sześć złotych 36/100) tytułem zwrotu kosztów obrony w obu instancjach;

V. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. kwotę 516,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu oskarżonego R. B. w postępowaniu odwoławczym oraz podatek od towarów i usług.

Sygn. akt. VI Ka 1453/12

UZASADNIENIE

A. P. został oskarżony o to, że:

w dniu 7.05.2003 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z L. Ł. z góry powziętym zamiarem, jako właściciel i pełnomocnik firmy (...) z siedzibą w W. przy ul. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym hurtownię (...) z siedzibą przy ul. (...), w ten sposób, że nie uregulowali do chwili obecnej zobowiązania finansowego względem w/w hurtowni wynikającego z faktury VAT o nr (...) na kwotę 1122,61 zł wystawionej na pobrany towar, czym działali na szkodę przedmiotowej hurtowni, tj. o czyn z art. 286 §1 k.k.

R. B. został oskarżony o to, że:

I. w okresie od 6.02.2004 r. do 4.03.2004 r. w W. działając wspólnie

i w porozumieniu z L. Ł. w krótkich odstępach czasu

w wykonaniu z góry powziętego zamiaru jako prezes i wiceprezes Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. (...) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym E. T. (1) prowadzącego działalność pod nazwą (...), po uprzednim wprowadzeniu w/w w błąd w ten sposób, że wbrew wcześniejszym ustaleniom nie wywiązali się do chwili obecnej

z zaciągniętego zobowiązania finansowego w kwocie 22.470,00 zł dotyczącej realizacji złożonego zamówienia, czym działali na szkodę E. T. (1) tj. o czyn z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

II. w okresie od 28.04.2004 r. do 23.06.2004 r. w W. działając wspólnie i w porozumieniu z L. Ł. w krótkich odstępach czasu,

w wykonaniu z góry powziętego zamiaru jako prezes i wiceprezes Zarządu spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. przy ul. ulicy (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym firmę o nazwie B. sp. z o.o. z siedzibą w O. przy ul (...), po uprzednim wprowadzeniu jej w błąd, w ten sposób, że wbrew wcześniejszym ustaleniom nie wywiązał się z zaciągniętego zobowiązania finansowego względem w/w spółki, która w myśl zawartej umowy z dnia 27.04.2004 r. dostarczyła beton o łącznej wartości 34.159,81 zł, za który to towar nie otrzymała zapłaty do chwili obecnej, czym działał na szkodę wskazanej spółki, tj. o czyn z art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV K 1420/06, na podstawie art. 17 §1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 414 §1 k.p.k. postępowanie karne wobec oskarżonego A. P. w zakresie czynu opisanego w pkt 1 umorzył; oskarżonego R. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów wypełniających znamiona z art. 286 §1 k.k. w zw.

z art. 12 k.k. i za to za czyn opisany w pkt 3 na podstawie art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 12 skazał go i wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt 4 na podstawie art. 286 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. skazał go i wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności; na podstawie art.

85 § 1 i 2 k.k. orzeczone kary R. B. połączył i wymierzył karę łączną jednego roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 §1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary oskarżonemu R. B. warunkowo zawiesił na okres próby

3 lat; na podstawie art. 46 §1 k.k. zobowiązał oskarżonego R. B. do naprawienia szkody w kwocie 22.470,00 zł na rzecz E. T. (1) oraz w kwocie 34.159,81 zł na rzecz (...) sp. z o.o.; zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. B. kwotę 1848 zł + podatek VAT tytułem pełnionej obrony z urzędu; na podstawie art.

44 § 2 kk. orzekł przepadek dowodów rzeczonych opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr rej (...) /04/PG poz. 9-11 poprzez zniszczenie

(k. 480); na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił oskarżonego R. B. od kosztów postępowania i na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. koszty postępowania w zakresie umorzenia postępowania co do A. P. przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Od powyższego wyroku apelacje wnieśli obrońcy oskarżonych A. P. i R. B..

Obrońca A. P. zatarzył ten wyrok na korzyść oskarżonego - co do pkt I i XII i na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k. zarzucił mu wyjście poza granice skargi i wydanie orzeczenia umarzającego postępowanie w stosunku do czynu, który nie został oskarżonemu zarzucony.

W konkluzji apelacja wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Apelacja wniosła ponadto o zmianę orzeczenia o kosztach zawartego w pkt XII wyroku przez zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz A. P. kosztów wynagrodzenia obrońcy z wyboru w pierwszej instancji, według stawek urzędowych.

Obrońca R. B. zaskarżył ten wyrok na korzyść oskarżonego R. B. w całości i zarzucił mu obrazę prawa materialnego, tj.:

- art. § 9 ust 1. k.k., poprzez przyjęcie, że oskarżony R. B. miał zamiar doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem (...) sp. z o.o. oraz E. T. (1), gdy tymczasem prawidłowe zastosowanie w/w przepisu do ustalonego stanu faktycznego winno prowadzić do wniosków odmiennych.

- art. 46 k.k. w zw. z art. 55 i 56 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na obciążeniu oskarżonego R. B. obowiązkiem naprawienia szkody, wyrządzonej przestępstwem w całości, gdy tymczasem prawidłowa wykładnia w.w. przepisu powinna prowadzić do wniosku, że w niniejszej sprawie w przypadku konfiguracji wieloosobowej popełnienia przestępstwa, przy zastosowaniu zasady indywidualizacji odpowiedzialności oraz środków karnych, obowiązek naprawienia szkody może zostać w stosunku do oskarżonego jedynie w granicach jego udziału w przestępstwie - a więc jedynie w części.

W konkluzji apelacja wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego R. B. z obu zarzucanych mu czynów - tj. 3 i 4 aktu oskarżenia oraz uchylenie orzeczonego obowiązku naprawienia szkody.

Ponadto obrońca wniósł o przyznanie na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu R. B. z urzędu wg norm prawem przepisanych, które to koszt nie zostały pokryte przez oskarżonego w całości lub części.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego A. P. zasługuje na uwzględnienie, choć obrońca wadliwie podnosi zarzut istnienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Apelacja obrońcy oskarżonego R. B. w zakresie, w jakim kwestionuje orzeczenie w odniesieniu do zarzucanego temu oskarżonemu czynu opisanego w pkt 4 części wstępnej wyroku, a przypisanego w pkt V części dyspozytywnej wyroku i związane z tym rozstrzygnięcie o obowiązku naprawienia szkody na rzecz firmy (...) sp. z o.o. nie jest pozbawione słuszności, chociaż wydanie wyroku reformatoryjnego byłoby przedwczesne. W pozostałym zakresie apelacja ta na uwzględnienie nie zasługuje.

Co się tyczy apelacji obrońcy oskarżonego A. P..

Jak na wstępie wskazano apelacja ta jest zasadna, chociaż obrońca nietrafnie podnosi, iż zaskarżone rozstrzygnięcie wychodzi poza granice skargi i błędnie kwalifikuje to jako bezwzględną przesłankę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.

Wbrew twierdzeniu skarżącego Sąd Rejonowy nie wyszedł poza granice zarzutu stawianego oskarżonemu A. P. w akcie oskarżenia, bowiem orzekł dokładnie w zakresie czynu zarzucanego temu oskarżonemu, nie dokonując w nim żadnych modyfikacji.

Sąd I instancji natomiast nie dostrzegł, że w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu A. P. w akcie oskarżenia, co do którego, bez żadnych zmian w tym zakresie zapadło orzeczenie umarzające postępowanie na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. brak jest wszystkich ustawowych znamion przestępstwa określonego w art. 286 § 1 k.k.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, odnoszącą się do prawidłowego sformułowania wyroku, wyrokowe ustalenie czynu przypisanego powinno obejmować wszystkie elementy czynu mające znaczenie dla prawidłowej kwalifikacji prawnej, zatem powinno zawierać wskazanie czasu i miejsca jego popełnienia oraz wszystkie elementy zachowania sprawcy wypełniające ustawowe znamiona czynu zabronionego (por. wyrok SN z dnia 26 stycznia 2011 r., IV KK 326/11, LEX nr 1119563, postanowienie z dnia 4 lutego 2008 r., V KK 245/07, LEX nr 361543 oraz wyroki: z dnia 22 października 2009 r., IV KK 111/09, LEX nr 550462; z dnia 23 czerwca 2010 r., III KK 373/09, LEX nr 598844). Nie użycie ustawowego zwrotu, określającego alternatywnie możliwe czynności sprawcze, dopuszczalne jest więc jedynie wtedy, gdy wskazuje się sposób zachowania sprawcy, który odpowiadałby co najmniej jednemu czasownikowemu znamieniu przestępstwa.

W niniejszej sprawie prokurator skierował akt oskarżenia, a Sąd Rejonowy kwestionowanym wyrokiem umorzył postępowanie wobec A. P. w zakresie czynu zarzucanego mu w pkt I tj. występku z art. 286 § 1 k.k., pomijając brak w opisie czynu znamienia konieczności zaistnienia po stronie sprawcy zamiaru w postaci wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Znamię to pominięte zostało również w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu A. P. w toku postępowania przygotowawczego.

Podkreślić przy tym należy, że podobnie jak wyrok skazujący stosownie do art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. powinien zawierać dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu i jego kwalifikację prawną tak samo wyrok umarzający postępowanie winien również stosownie do art. 414 § 2 k.p.k. w zw. z art. 322 § 2 k.p.k. zawierać dokładne jego określenie (opis czynu musi obejmować wszystkie niezbędne jego znamiona) oraz kwalifikację prawną czynu. Umorzenie postępowania z powodu istnienia ujemnej przesłanki procesowej określonej jako *res iudicata* – art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. może bowiem nastąpić jedynie w odniesieniu do czynu zabronionego, a więc takiego, który zawiera wszystkie niezbędne znamiona. Umorzenie na tej podstawie prawnej nie może nastąpić w stosunku do czynu, który nie wypełnia wszystkich znamion, ponieważ wówczas nie jest to czyn zabroniony.

W świetle powyższych okoliczności stwierdzić należy, że zaskarżone orzeczenie w stosunku do oskarżonego A. P. zapadło z rażącym naruszeniem prawa procesowego - art. 414 § 2 k.p.k. i niewątpliwie miało istotny wpływ na jego treść. Skoro czyn zarzucany oskarżonemu A. P. w akcie oskarżenia nie zawierał w opisie wszystkich znamion czynu zabronionego określonego w art. 286 § 1 k.k. i Sąd meriti nie dokonał w tym zakresie żadnych

modyfikacji to tym samym czyn ten nie wypełniał znamion czynu zabronionego, co zgodnie z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowi ujemną przesłankę procesową. Jeżeli stwierdzenie okoliczności wymienionych w tym przepisie nastąpi po rozpoczęciu przewodu sądowego to wówczas sąd wydaje wyrok uniewinniający. Brak w opisie czynu zarzucanego oskarżonemu A. P. wskazanego wyżej niezbędnego znamienia określającego czynność wykonawczą wobec wynikającego z kierunku apelacji zakazu reformationis in plus musiał zatem skutkować zmianą zaskarżonego wyroku w tej części i uniewinnieniem oskarżonego A. P. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Wprawdzie zaskarżony wyrok nie zawierał w odniesieniu do oskarżonego A. P. rozstrzygnięcia o kosztach obrony i w tym zakresie nie było przedmiotu zaskarżenia, jednakże wobec wskazanej zmiany wyroku przez Sąd odwoławczy koniecznym stało się orzeczenie o kosztach obrony tego oskarżonego w obu instancjach. Rozstrzygnięcie o kosztach oparte jest o treść art. 632 pkt 2 k.p.k. Wobec uniewinnienia oskarżonego należy mu się od Skarbu Państwa zwrot kosztów ustanowienia obrońcy. Koszty te zostały obliczone według stawek minimalnych określonych w przepisach § 14 ust. 2 pkt 3 i 4 § 16 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Jest to łącznie kwota 2376,36 zł (I instancja – 14 terminów, w których obrońca brał udział – 1859,76 zł oraz II instancja – 516,60 zł).

Co się tyczy apelacji obrońcy oskarżonego R. B..

Apelacja ta, jak wskazano na wstępie, słusznie kwestionuje przypisanie temu oskarżonemu czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na szkodę firmy (...) sp. z o.o. i związane z tym rozstrzygnięcie o obowiązku naprawieniu szkody.

Oskarżony R. B. stanął pod zarzutem popełnienia oszustwa na szkodę (...) sp. z o.o. wspólnie i w porozumieniu z L. Ł.

. Bezspornym jest, że oskarżony był prezesem zarządu spółki P., zaś L. Ł. pełnił funkcję wiceprezesa zarządu. Ustalenia faktyczne odnośnie tego czynu poczynione przez Sąd Rejonowy sprowadzają się do okoliczności działania L. Ł., którego sprawa w tym zakresie została wyłączona do odrębnego postępowania, natomiast Sąd ten nie poczynił żadnych ustaleń na czym polegało inkryminowane zachowanie oskarżonego. Przesłuchani na okoliczność tego zarzutu świadkowie Z. C. i A. Ł. w swych dotychczasowych zeznaniach mówili jedynie o zachowaniach L. Ł., natomiast w ich relacjach brak jest okoliczności świadczących na czym miał polegać udział oskarżonego R. B. we wspólnym działaniu z L. Ł.. Sąd meriti nie ustalił czy przypisanie winy oskarżonemu R. B. w zakresie czynu na szkodę spółki (...) wynika jedynie z faktu pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu spółki P. czy też z innych okoliczności. Słusznie bowiem podnosi skarżący, że odpowiedzialność karna jest odpowiedzialnością zindywidualizowaną. Zgodnie bowiem z art. 20 k.k. każdy ze współdziałających w popełnieniu czynu zabronionego odpowiada w granicach swojej umyślności lub nieumyślności niezależnie od odpowiedzialności pozostałych współdziałających. Z poczynionych dotychczas ustaleń nie wynika czy oskarżony R. B. był w jakikolwiek sposób zaangażowany w transakcję z B. i czy miał wiedzę o wszystkich działaniach podejmowanych w tym zakresie przez L. Ł., w szczególności odnośnie poczynionych przez niego ustaleń w kwestii wywiązywania się z płatności za zaciągnięte zobowiązania i czy je akceptował oraz czy wiedząc o nich działał z zamiarem i to bezpośrednim doprowadzenia pokrzywdzonej firmy do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Wskazane mankamenty w ustaleniach co do roli i świadomości oskarżonego R. B. w zakresie zarzucanego mu oszustwa na szkodę firmy (...) sp. z o.o. sprawiają, że ustalenia te, dotknięte błędem braku, nie pozwalały, bez wyjaśnienia powyższych okoliczności, na jednoznaczne przypisanie mu winy w zakresie tego czynu. Mając powyższe na uwadze, zaskarżony wyrok w tej części należało uchylić i sprawę w tym zakresie przekazać do ponownego rozpoznania. Konsekwencją uchylenia wyroku skazującego w tym zakresie było również uchylenie opartego o art. 46 § 1 k.k. orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody na rzecz firmy (...) sp. z o.o. Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji uwzględni przedstawione wyżej uwagi i przeprowadzi postępowanie dowodowe w zakresie zarzucanego oskarżonemu R. B. czynu na szkodę firmy (...) sp. z o.o., w tym dokładnie przesłuchując świadków Z. C. i A. Ł. na okoliczności transakcji między firmą (...) a firmą (...), przesłuchując na te okoliczności oskarżonego R. B., gdy będzie składał wyjaśnienia oraz występującego w tej sprawie w charakterze świadka L. Ł., jak też przeprowadzi dowód z dokumentów dotyczących wskazanej umowy, poczym podda je wnikliwej analizie stosownie do wymogów art. 7 k.p.k.

i art. 410 k.p.k. i w oparciu o nią poczyni niewadliwe ustalenia faktyczne odnośnie winy lub niewinności oskarżonego R. B. co do czynu będącego przedmiotem ponownego rozpoznania.

Nietrafne są natomiast zarzuty apelacji obrońcy oskarżonego R. B. dotyczące czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełnionego na szkodę E. T. (1), opisanego w pkt 3 części wstępnej wyroku i przypisanego w pkt V części dyspozytywnej wyroku, jak też związanego z tym orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody w tym zakresie.

W tym przypadku Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zebrany w tej mierze materiał dowodowy i poczynił trafne ustalenia faktyczne co do winy oskarżonego R. B.. To bowiem nie kto inny jak oskarżony R. B. zawarł umowę z E. T. (1) na wykonanie szamb na wskazanych budowach i to on zobowiązał się do zapłaty należności za te usługi, sam odebrał faktury zobowiązujące go do tych płatności, a następnie na przemian z L. Ł. wielokrotnie zwodził (wprowadzał w błąd) E. T. (1) co do zamiaru wywiązania się z płatności i w efekcie z obowiązku płatności się nie wywiązał doprowadzając pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. W świetle tych okoliczności słusznie zatem Sąd Rejonowy uznał, że oskarżony R. B. zawierając umowę z E. T. (1) nie miał zamiaru wywiązania się z płatności za wykonane przez pokrzywdzonego usługi. Wbrew twierdzeniom apelacji pokrzywdzony E. T. (2) nie potwierdził podnoszonej przez obrońcę okoliczności, że oskarżony R. B. godził się na odebranie wykonanych szamb z budowy. Wręcz przeciwnie z oskarżonym B. nie mógł się w tej sprawie skontaktować, a gdy pojawił się na budowie, aby zabrać wykonane szamba, wobec braku płatności, nie mógł tego uczynić, gdyż zarzucono mu naruszanie własności prywatnej. Nie budzi przy tym żadnej wątpliwości, że szamba wykonane przez pokrzywdzonego na budowach, w których jednym z wykonawców była firma (...) reprezentowana przez oskarżonego R. B. jako jej prezesa, bez zapłacenia za tą usługę, były przysporzeniem dla oskarżonego, świadczyły o działaniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i jednocześnie stanowiły niekorzystne rozporządzenie mieniem przez E. T. (1). Zasadnie zatem Sąd meriti przyjął winę oskarżonego R. B. co do popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na szkodę E. T. (1), a skarżący nie przedstawił argumentacji, która skutecznie mogłaby podważyć to stanowisko.

Trudno także mówić o obrazie art. 46 § 1 k.k. oraz art. 55 k.k. i art. 56 k.k. skoro orzeczenie środka karnego, przewidzianego w art. 46 § 1 k.k., dopuszczalne jest również w postaci solidarnego zobowiązania współsprawców przestępstwa do naprawienia wyrządzonej szkody w całości albo w części (por. uchwała SN z dnia 13 grudnia 2000 r., I KZP 40/00, OSNKW 2001/1-2/2). Zasadnie zatem Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonego R. B. obowiązek naprawienia całości szkody na rzecz E. T. (1), bowiem to wspólne działanie tego oskarżonego razem z inną ustaloną osobą doprowadziło do powstania szkody. Oskarżony R. B., odpowiadający w zakresie tego zarzutu w niniejszej sprawie samodzielnie, odpowiada za całość wyrządzonej szkody i jego odpowiedzialność odszkodowawcza jest niezależna od ewentualnej odpowiedzialności innego sprawcy, którego sprawa jest wyłączona do odrębnego postępowania. Odpowiedzialność w tym zakresie reguluje art. 441 § 2 k.c., stanowiąc, że "(...) ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody". W świetle treści uzasadnienia rządowego projektu kodeksu karnego z 1997 r., rozwiązanie przewidziane w art. 441 § 2 i 3 k.c., regulujące roszczenia zwrotne m.in. między współsprawcami przestępstwa, a nie między pokrzywdzonym a współsprawcami wyrządzonej przestępstwem szkody, odpowiada intencji ustawodawcy karnego. Ustawodawca, wprowadzając środek karny określony w art. 46 § 1 k.k., miał bowiem na uwadze przede wszystkim uchronienie pokrzywdzonego "od dochodzenia roszczeń w żmudnym procesie cywilnym".

Brak było zatem podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie orzeczenia o obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego E. T. (1).

Kara orzeczona wobec oskarżonego R. B. za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony na szkodę E. T. (1), opisany w pkt 3 części wstępnej wyroku i przypisany w pkt V części dyspozytywnej wyroku nie może być uznana za rażąco niewspółmierną (surową) w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., skoro jest to kara pozbawienia wolności oscylująca w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Sąd meriti prawidłowo uwzględnił całokształt okoliczności istotnych dla wymiaru kary stosownie do dyrektyw określonych w art. 53 § 1 i 2 k.k. Wobec rozwiązania kary łącznej pozbawienia wolności i orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności oraz

uchylenia zaskarżonego wyroku odnośnie czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., opisanego w pkt 4 części wstępnej wyroku i przypisanego w pkt V części dyspozytywnej wyroku i przekazania sprawy w tej części do ponownego rozpoznania Sąd Okręgowy warunkowo zawiesił wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej za czyn opisany w pkt 3 części wstępnej wyroku i przypisany w pkt V części dyspozytywnej wyroku ustalając okres próby na 3 lata. Przy orzeczeniu tym Sąd odwoławczy miał na uwadze okoliczności podniesione już przez Sąd I instancji, które pozwalały na postawienie wobec oskarżonego R. B. pozytywnej prognozy na przyszłość.

Orzeczenie o kosztach sądowych w sprawie w stosunku do oskarżonego R. B. oparto o przepis art. 624 § 1 k.p.k.

Jednocześnie na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu orzeczono o wynagrodzeniu obrońcy z urzędu dla oskarżonego R. B. w postępowaniu odwoławczym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.